

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 30 ноември 2017 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај останатите финансиски институции¹ (ОФИ): трет квартал на 2017 година

- Вкупните средства на ОФИ во третиот квартал од годината изнесуваат **88.345 милиони денари** и се повисоки за **3.148 милиони денари во споредба со претходниот квартал**. Од аспект на структурата, доминантно учество во средствата на ОФИ имаат пензиските фондови (учество од 63,2%), по што следат осигурителните друштва (учество од 23,5%).
- На крајот на септември 2017 година, кај **вкупните средства на ОФИ** е регистриран квартален и годишен раст од 3,7% и 18,1%, соодветно, пред сè детерминиран од зголемувањето на средствата на пензиските фондови. Другите потсектори на ОФИ имаат помал позитивен придонес кон растот на вкупните средства.

Табела 1. Вкупни средства/обврски на ОФИ^{2, 3}

	кв. 3 2016	кв. 2 2017	кв. 3 2017	Квартални промени		Годишни промени		Структура (Вкупно ОФИ)
				кв. 3 2017/кв. 2 2017		кв. 3 2017/кв. 3 2016		
	Состојби, во милиони денари			милиони денари	%	милиони денари	%	%
1. Останати финансиски институции	74.836	85.197	88.345	3.148	3,7	13.509	18,1	100
1.1 Осигурителни друштва	19.753	20.699	20.793	94	0,5	1.041	5,3	23,5
1.2 Пензиски фондови	46.116	53.485	55.818	2.332	4,4	9.702	21,0	63,2
1.3 Инвестициски фондови	3.350	5.016	5.487	472	9,4	2.137	63,8	6,2
1.4 Други ОФИ	5.618	5.997	6.247	249	4,2	629	11,2	7,1

Извор: НБРМ.

- **Анализирано по инструменти**, на страна на средствата на ОФИ најзначајни инструменти се должничките и сопственичките хартии од вредност⁴ (учество од 70,4%), а на страната на обврските доминираат техничките резерви на осигурувањето⁵ и капиталните сметки⁶ (учество од 93,4%).

¹ Во останатите финансиски институции се вклучени: инвестициските фондови, пензиските фондови, осигурителните друштва, друштвата за управување со инвестициските фондови и друштвата за управување со пензиските фондови, финансиските друштва и друштвата даватели на финансиски лизинг.

² За потребите на оваа соопштение, во категоријата „Други ОФИ“ се опфатени: друштвата за управување со инвестициските фондови и друштвата за управување со пензиските фондови, финансиските друштва и друштвата даватели на финансиски лизинг (точка 1.4 од табелата).

³ Од третиот квартал 2017 година, во податоците се вклучени и две нови финансиски друштва коишто имаат добиено дозвола за работа од Министерството за финансии на Република Македонија во периодот од јули 2017 година до август 2017 година.

⁴ Должничките хартии од вредност (ДХВ) се однесуваат на хартиите од вредност различни од акции согласно со меѓународната класификација на финансиски инструменти, како што е објавено во билансите и прегледите на останатите финансиски институции.

⁵ Техничките резерви на осигурување содржат: нето-капитал на домаќинствата во резерви од животно осигурување, нето-капитал на домаќинствата во пензиските фондови и претплатени премии и резерви наспроти книговодственото побарување (неживотното осигурување).

⁶ Капиталните сметки ги опфаќаат: сопственичките вложувања, задржаната добивка, добивката од тековната година, општата и посебната резерва и вредносните прилагодувања.

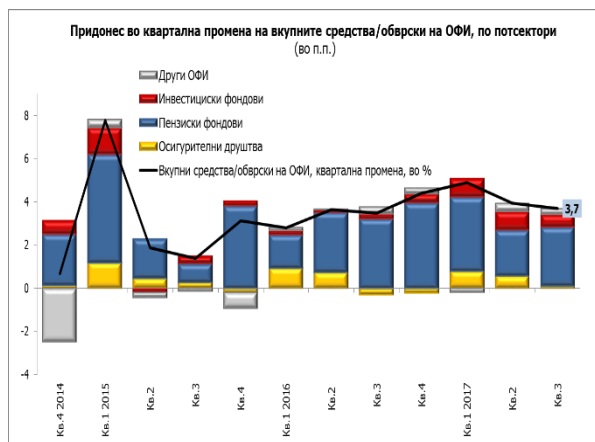
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Табела 2. Средства/обврски на ОФИ, по потсектори и по финансиски инструменти, кв. 3 2017

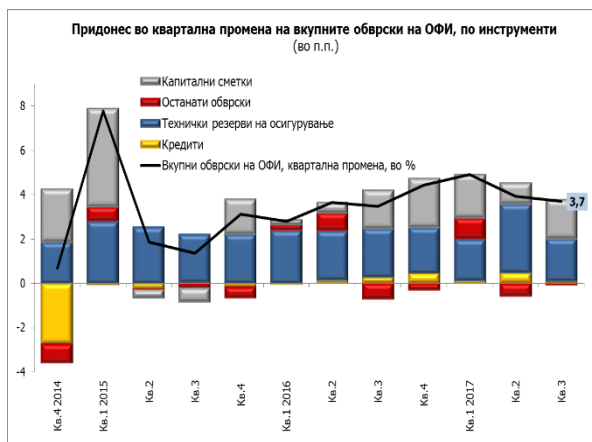
	Вкупно ОФИ		Пензиски фондови		Осигурителни друштва		Инвестициски фондови		Други ОФИ	
	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)	состојба (во мил. ден.)	учество (во %)
Вкупни средства	88.345		55.818		20.793		5.487		6.247	
Валути и депозити	13.590	15,4	4.796	8,6	5.363	25,8	2.967	54,1	465	7,4
Хартии од вредност различни од акции	42.929	48,6	33.545	60,1	7.410	35,6	1.340	24,4	634	10,1
Кредити	4.245	4,8	0	-	183	0,9	25	0,5	4.037	64,6
Акции и останат сопственички капитал	19.279	21,8	17.405	31,2	688	3,3	1.152	21,0	34	0,5
Технички резерви на осигурување	1.377	1,6	0	-	1.377	6,6	0	-	0	-
Останати средства	4.585	5,2	72	0,1	4.271	20,5	4	0,1	238	3,8
Нефинансиски средства	2.341	2,6	0	0,0	1.501	7,2	0	-	840	13,5
Вкупни обврски	88.345		55.818		20.793		5.487		6.247	
Кредити	3.232	3,7	0	-	132	0,6	2	0,0	3.098	49,6
Технички резерви на осигурување	53.489	60,5	41.844	75,0	11.645	56,0	0	-	0	-
Останати обврски	2.519	2,9	25	0,0	1.758	8,5	76	1,4	660	10,6
Капитални сметки	29.105	32,9	13.949	25,0	7.258	34,9	5.410	98,6	2.488	39,8

Извор: НБРМ.

- **Анализирано по инструменти**, на страна на средствата, кварталниот и годишниот раст главно произлегува од зголемените вложувања во сопственички хартии од вредност на странските финансиски пазари и во должнички хартии од вредност на домашниот финансиски пазар. На страната на обврските, кварталниот и годишниот раст во најголем дел се објаснуваат со зголемените технички резерви на осигурување и капиталните сметки.

Извор: НБРМ.

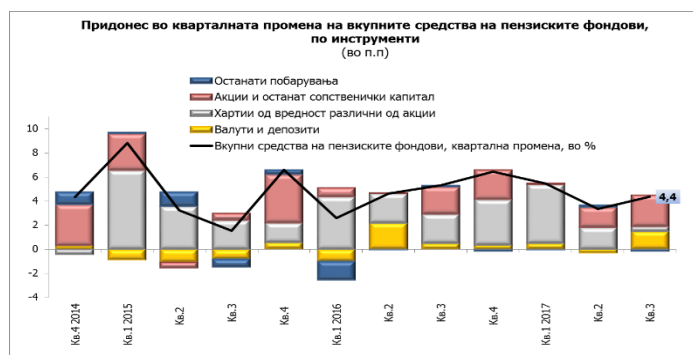

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

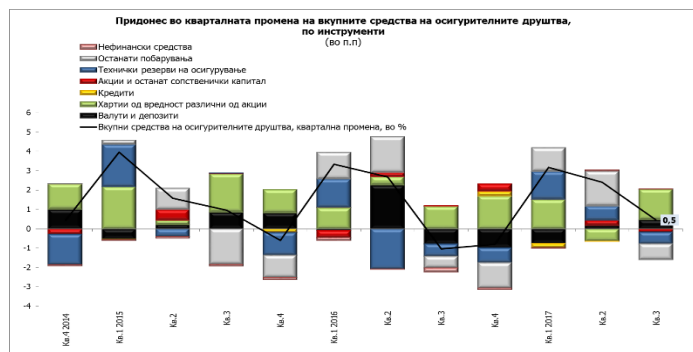
Позначајни движења кај ОФИ, по видови институции

- Вкупните средства на пензиските фондови (задолжителни и доброволни), во третиот квартал на 2017 година бележат раст од 4,4%. Анализирано по инструменти, најголем придонес кон кварталниот раст имаат вложувањата во сопственички хартии од вредност на странските финансиски пазари и валутите и депозитите. Годишниот раст од 21,0% во најголем дел произлегува од зголемените пласмани во должнички и во сопственички хартии од вредност. Растот на страната на обврските на пензиските фондови, во најголем дел е сконцентриран кај техничките резерви на осигурување.

Извор: НБРМ.

- Во третиот квартал од 2017 година, вкупните средства на осигурителните друштва⁷, бележат квартален и годишен раст од 0,5% и 5,3%, соодветно. Од аспект на пласманите, најголем придонес кон кварталниот и годишниот раст имаат вложувањата во домашни должнички хартии од вредност. На страна на обврските, кварталниот раст пред сè произлегува од зголемувањето на капиталните сметки и техничките резерви на осигурување, а растот на годишна основа произлегува од техничките резерви на осигурување, односно од порастот на животното осигурување.

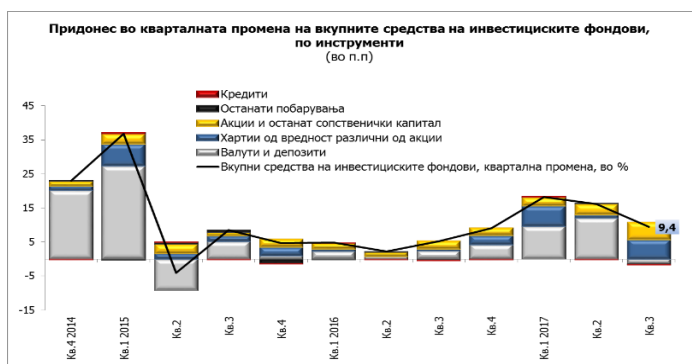
Извор: НБРМ.

⁷ До НБРМ тековно известуваат сите петнаесет осигурителни друштва коишто се вклучени во регистарот на Агенцијата за супервизија на осигурувањето (АСО), од кои единаесет за неживотно осигурување и четири за животно осигурување.

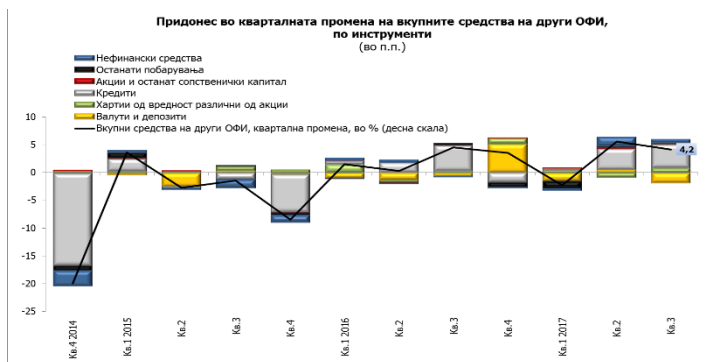
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- На крајот на третиот квартал од 2017 година, вкупните средства на инвестициските фондови⁸ бележат квартален раст од 9,4%, пред сè поради зголемените вложувања во должнички и сопственички хартии од вредност, наспроти намалувањето евидентирано кај депозитите. Годишната стапка на раст од 63,8% е највисока стапка на годишен раст од крајот на 2015 година. Притоа, на годишна основа најмногу растат пласманите во депозити, по што следат вложувањата во хартиите од вредност. На страната на обврските, растот на квартална и на годишна основа произлегува од зголемените капитални сметки.

Извор: НБРМ.

- Во третиот квартал од 2017 година, вкупните средства на другите ОФИ⁹ се повисоки за 4,2% и 11,2% на квартална и годишна основа, соодветно. Кварталниот раст главно е последица на зголемената кредитна активност на друштвата – даватели на финансиски лизинг, а на годишна основа, на кредитната активност на финансиските друштва. Кај обврските, растот на квартална основа во најголем дел се објаснува со капиталните сметки и зголемените обврски врз основа на кредити, додека годишниот раст целосно се должи на зголемените обврски врз основа на кредити.

Извор: НБРМ.

⁸ До НБРМ тековно известуваат сите осумнаесет инвестициски фондови коишто се вклучени во регистарот на Комисијата за хартии од вредност (КХВ) на Република Македонија, петнаесет отворени и три приватни инвестициски фондови.

⁹ Почнувајќи од првиот квартал на 2014 година, вклучени се податоците за новите известувачи – финансиските друштва и друштвата – даватели на финансиски лизинг. Во податоците тековно се опфатени осумнаесет финансиски друштва и шест друштва – даватели на финансиски лизинг.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Ревизии на податоци

Податоците за движењата кај ОФИ во ова соопштение содржат редовни ревизии на податоците за периодот април – јуни 2017 година, поради добивање нови, коригирани информации и податоци од известувачите. Овие ревизии не предизвикаа значителни промени кај претходно објавените податоци и главно произлегуваат од подобрениот опфат и квалитет на известувањата.

Придружни информации

Временски серии податоци: Квартални податоци за средствата и обврските на финансиските институции <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-finansiski-institucii-kvartalni-podatoci.nspх>

Методолошки појаснувања: <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-finansiski-institucii-kvartalni-podatoci.nspх>

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/kalendar_na_objavuvanje_na_podatoci.nspх

Квартални податоци за средствата и обврските на финансиските институции: 28 февруари 2018 (референтен пресек заклучно со четвртиот квартал на 2017).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/ 110/ 108).